

Vägtransportförsäkring AKR 01

Produktguide
Gäller från 1.1.2025

Vägtransportförsäkringen ger fraktförare på landsväg ett bra skydd i händelse av skador under transport och dröjsmål vid överlåtelse. Försäkringstagarens ersättningsskyldighet vid inrikes transporter bestäms enligt lagen om vägbefordringsavtal och vid internationella transporter av CMR-konventionen. Lagen om vägbefordringsavtal baserar sig på den internationella CMR-konventionen och därför talar man också ofta om en CMR-försäkring.

I den här produktguiden berättar vi det väsentliga om Vägtransportförsäkringen. Detaljerad information om innehållet i försäkringarna framgår av försäkringsvillkoren för Vägtransportförsäkring (AKR 01), de Allmänna avtalsvillkoren och försäkringsbrevet. Det är skäl att noggrant läsa igenom villkoren.

Vägtransportförsäkring täcker fraktförarens ansvar

Vägtransportförsäkringen är avsedd för transportföretag, trafikidkare och bilister som utövar transportverksamhet och som mot fraktavgift mottar gods för att transporteras med motorfordon på landsväg. Försäkringen är också avsedd för sådana som förmedlar de här transporterna.

Vägtransportförsäkringen ger skydd i händelse av att godset under landsvägstransporten förekommer, minskar, skadas eller om överlåtelsen försenas. Försäkringstagarens ersättningsskyldighet bestäms i dessa fall enligt lagen om vägbefordringsavtal eller CMR-konventionen.

Lagen om vägbefordringsavtal baserar sig på den internationella CMR-konventionen. Fraktföraren kan bli ansvarig enligt lagen om vägbefordringsavtal eller CMR-konventionen, antingen som fraktföraren som ingår avtalet eller som fraktföraren som utför transporten. Fraktföraren som ingått avtalet kan bli tvungen att ersätta transportskadan enbart på basis av det transportavtal denne ingått, trots att han inte själv har förorsakat skadan. Därför behöver exempelvis också en transportförmedlare utan eget transportmateriel, ett speditörsföretag eller en lastbilscentral som skydd en Vägtransportförsäkring.

Gäller i Finland eller på ett överenskommet större område

Om Vägtransportförsäkringens giltighetsområde avtalas då försäkringen tecknas. Försäkringen gäller inom trafikeringsområdet, dvs. där försäkringstagaren utför transporter. Det avgörande är var avfärds- och destinationsplatserna finns för de transportuppdrag som försäkringstagaren fått.

Om försäkringstagaren endast har sådana transportuppdrag där både avfärds- och destinationsplatserna är i Finland, är giltighetsområdet Finland. Om försäkringstagaren också har internationella transporter, fastställs giltighetsområdet mer detaljerat.

Vad ersätter Vägtransportförsäkringen?

Vägtransportförsäkringen ersätter skada, som fraktföraren har ersättningsansvar för. Sådana skador är att godset under transporten förekommit, minskat, skadats eller att överlåtelsen fördröjts. I lagen om vägbefordringsavtal och CMR-konventionen fastställs såväl fraktförarens ansvar som grunder för ansvarsfrihet. Om fraktföraren inte är ansvarig för skadan, betalas inte ersättning ur försäkringen. Försäkringsbolaget undersöker fraktförarens lagenliga ersättningsansvar.

Fraktförarens ansvar har begränsats på basis av godsets vikt. Vid inrikes transport har maximibeloppet för ansvaret begränsats till 20 euro per bruttokilo gods. Vid internationella transporter är maximiansvaret 8,33 SDR, dvs. cirka 10 euro per bruttokilo gods. SDR är en särskild dragningsrätt (Special Drawing Right) som har fastställts av internationella valutafonden. Till exempel 8.7.2021 var SDR:s kurs i euro 1,20264.

I allmänhet är storleken på ersättningen värdet på godset på den ort där godset togs för transport samt kostnader i anslutning till transporten. Dessa framgår i allmänhet av handels- och fraktfakturer. Om godset har skadats, men det inte helt förlorat sitt värde, utbetalas som ersättning reparationskostnaderna, dock högst upp till godsets värde. Enligt lagen om vägbefordringsavtal och CMR-konventionen är fraktföraren inte ansvarig för indirekta kostnader som förorsakats av skadan, till exempel förlust av försäljningsbidrag eller förlorad bruksnytta. Försäkringen ersätter inte indirekta kostnader.

Om fraktföraren i transportavtalet har avtalat om mer omfattande ansvar än vad som fastställs i lagen om vägbefordringsavtal och i CMR-konventionen, ersätts inte det utökade ansvaret ur försäkringen.

Exempel 1

Ett transportföretag transporterade 12 kylskåpsfrysar från importörens lager i Helsingfors till en hushållsmaskinsbutik i Rovaniemi. Då föraren lossade lasten i mottagarens lager föll två kylskåpsfrysar från bakgavellyften och gick sönder så att de inte kunde repareras.

Enligt handelsfakturan var godsets värde inkl. moms 1 858 euro. Fraktagiften för hela lasten var 120 euro. Försäkringstagarens självrisk uppgick till 500 euro.

Ersättningskalkyl:

Enligt köpfakturan var värdet på två kylskåpsfrysar	1 858 €
–momsavdrag	–335 €
	1 523 €
+ Det skadade godsets andel av hela fraktagiften $2/12 \times 120 \text{ € (moms 0 \%)}$	+20 €
Det ersättningsgilla skadebeloppet	1 543 €
–självrisk	–500 €
Försäkringen ersatte	1 043 €

I exempel 1 kan man göra följande kontrollkalkyl: De två kylskåpsfrysarnas bruttovikt var 112 kg och därför skulle maximiersättningen beräknad enligt viktbegränsningen ha varit $112 \text{ kg} \times 20 \text{ €/kg} = 2\,240 \text{ euro}$. Eftersom maximiersättningsbeloppet beräknat på varans vikt 2 240 euro överstiger ersättningen

enligt värdet på godset i handelsfakturan 1 523 euro (moms 0 %), ersätts skadan enligt värdet i köpfakturan. Dessutom ersätts fraktens andel. I varje fall utreder försäkringsbolaget saken och förhandlar vid behov med den skadelidande om ersättningsfrågan.

Exempel 2

Under frakten skadades fyra centralenheter till dator, vars värde exklusive moms var totalt 8 000 euro. Enheterna vägde totalt 52 kilo. Eftersom det var fråga om en inhemsk transport var fraktförarens maximiansvar för skadan $52 \text{ kg} \times 20 \text{ €/kg} = 1\,040 \text{ euro}$.

Om fraktens andel av de skadade enheterna är 80 euro, är fraktförarens ansvar totalt 1 120 euro. Vägtransportförsäkringen ersätter den delen av 1 120 euro som överstiger självrisk.

Kostnader för att avvärja en skada

Utöver fraktförarens direkta ersättningsskyldighet ersätter försäkringen också skäligen kostnader, som förorsakas för att avvärja eller begränsa en inträffad eller omedelbart hotande skada som omfattas av försäkringen. Sådana räddningskostnader vid transportsador är kostnader som förorsakas av att det transporterade godset, som omedelbart hotas att skadas eller förstöras, skyddas eller flyttas från skadeplatsen till närmaste lagringsplats eller lastas på nytt för att undvika fara. Som räddningskostnader vid transportsador ersätts inte kostnader som förorsakas av att normala skyldigheter enligt transportavtalet uppfylls, såsom transport av godset till destinationsorten.

Rättegångskostnader

Dessutom ersätter försäkringen skäligen rättegångskostnader om den ersättningsfråga gällande ett skadefall som omfattas av försäkringen ska behandlas i domstol. I så fall sköter försäkringsbolaget rättegången på försäkringstagarens vägnar och betalar rättegångskostnaderna.

Felaktig temperatur

Försäkringen ersätter en skada som förorsakats av för hög eller för låg temperatur eller av temperaturen överlag. Vilken självrisk som ska tillämpas på en skada som förorsakats av felaktig temperatur beror på orsaken till skadans uppkomst. Om temperaturskadan förorsakats av en trafikolycka, som den försäkrade är ansvarig för, tillämpas grundsjälvrisk som har antecknats i försäkringsavtalet. Om skadan är en följd av att temperaturregleringsanordningen gått sönder är självrisk 10 % av skadebeloppet. Vid övriga skador som orsakas av temperaturen är självrisk 25 % av skadebeloppet. I varje fall avdras från skadan dock minst den grundsjälvrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Kostnader för destruktion av vara

Försäkringen ersätter kostnader för destruktion av gods för det förstörda godsets del upp till 5 000 euro per skada och för högst 15 000 euro under en försäkringsperiod, om inte skadan ersätts ur andra försäkringar.

Maximiersättningsbelopp och självrisker

Då det sker en skada är ersättningens maximibelopp enligt bestämmelserna i lagen om vägbefordringsavtal eller CMR-konventionen, dock högst det belopp som nämns i försäkringsbrevet, och som vid transporter i hemlandet är 1 000 000 euro och vid internationella transporter högst 500 000 euro per försäkringsfall, om inte annat avtalats.

Vid varje skada har försäkringstagaren en grundsjälvrisk som anges i försäkringsbrevet och som avdras från ersättningen. På försäkringen tillämpas dessutom specialsälvrisker enligt försäkringsvillkoren och eventuella specialsälvrisker som antecknats i försäkringsbrevet.

Specialsälvrisker enligt försäkringsvillkoren är

- hinder ovanför vägbana 25 % av skadebeloppet
- det belopp som antecknats i försäkringsbrevet vid skador i OSS-länderna
- försummande av bevakning 25 % av skadebeloppet
- vid temperaturskador, beroende på skadefallet antingen den självrisk som har antecknats i försäkringsbrevet eller 10 % eller 25 % av skadebeloppet.

I varje fall avdras från skadan dock minst den grundsjälvrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Giltighetsområden

Följande giltighetsområden kan väljas för försäkringen

- Finland
- De nordiska länderna
- Norden utvidgad till Baltstaterna och Rysslands närområde
- Europa exklusive Ryssland och övriga OSS-länder
- Europa (inklusive Rysslands och övriga OSS-länders områden i Europa)

Med Rysslands närområde avses riksvägarna M11 och M18 (Murmansk – Sankt Petersburg – Narva) på den Finska sidan.

Gränsen mellan Europa och Asien löper norrifrån utmed Uralbergen och därifrån söderut utmed Rysslands och Kazakstans gräns, vidare utmed Kaspiska havets västra strand och fortsätter utmed gränsen mellan Ryssland och Azerbajdzjan samt Georgien och vidare utmed Svarta havets norra strand till Bosporusundet. Hela Svarta havet och hela Kaspiska havet

anses höra till Asien.

Med OSS-länder avses följande länder: Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Moldavien, Tadzjikistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan, Vitryssland och Ryssland.

Vad ersätter Vägtransportförsäkringen inte?

Pengar och värdepapper

Försäkringen ersätter inte skador som förorsakats pengar, värdepapper, ädelmetaller, smycken eller andra motsvarande värdeföremål.

Avtalsansvar

Försäkringen ersätter inte den utvidgning av ansvaret som försäkringstagaren eventuellt har åtagit sig enligt paragraf 5, 33, 35 och 48 i lagen om vägbefordringsavtal.

Exempel

Fraktförarens lagenliga maximiansvar vid inhemska transporter är 20 euro per kilo. Ett transportföretag avtalade med avsändaren om ett trefaldigt maximiansvar, dvs. 60 euro per kilo.

Då en skada inträffade ersatte försäkringen inte den andel på 40 euro per kilo, dvs. den andel som överskred fraktförarens maximiansvar enligt lagen.

Försummande av bevakning eller låsande

Försäkringen ersätter inte skador om transportmedlet, containern, transportenheten eller godset har lämnats obebaktat eller fordonet eller lastutrymmet olåst. En förutsättning för att en skada ska ersättas är att nedan nämnda definitioner för bevaknings- och låsningsförfaranden uppfylls.

Med bevakning avses att det område där transportmedlet, containern, transportenheten eller godset förvaras är slutet och bevakat dygnet runt och att på området finns en kontinuerlig behörig passerkontroll av personer och fordon.

Med bevakning avses också att fordonet får lämnas utan oavbruten tillsyn bara vid förrättande av för transportuppdraget nödvändiga ärenden eller då föraren kortvarigt förrättar ärenden som är nödvändiga p.g.a. förarens personliga behov. Tillsynen är oavbruten då föraren sover i fordonets hytt.

Vid transporter i Finland kan transportmedlet, containern, transportenheten eller godset lämnas obebaktat högst i ett dygn (se specialsälvrisk 8.5.2.3). I ovan nämnda fall ska fordonet vara låst och startspärr- och larmanordningar (se också punkt 10 Särskilda villkor) vara påkopplade.

Fordonet och lastutrymmet ska i alla lägen vara låst så att man inte kan komma in i fordonet eller lastutrymmet utan att bryta sig in. Om lastutrymmet på grund av sin konstruktion inte kan låsas, ska fordonet om möjligt parkeras så att tillträde till fordonets lastutrymme är förhindrat. Dessutom ska dörrarna förslutas med sigill och vid varje paus ska man kontrollera att sigillet är obrutet.

Exempel

Ett transportföretag transporterade en elektroniklast värd cirka 200 000 euro från Finland till Italien. I Milano beslöt föraren att köpa presenter till sin familj i ett varuhus. Föraren parkerade fordonskombinationen på ett oöversiktligt område cirka 100 meter från varuhuset, som ofta användes för parkering av fordonskombinationer. Föraren låste dörrarna till bilens lastutrymme och förarhytt. Dessutom låste han ratten och kopplingspedalen med ett ratt- och pedallås. Då föraren återvände märkte han att fordonskombinationen inklusive last hade stulits.

Fordonet hittades tomt efter en vecka på en annan ort. Skadan ersattes inte ur försäkringen, eftersom skadan berodde på att fordonet lämnats oöversiktligt. Ett fordon anses inte vara översiktligt om föraren lämnat det utan översiktlig tillsyn medan han handlade i butik. Att köpa presenter till familjen är inte ärenden som anses nödvändiga för förarens personliga behov. Under shoppingen borde föraren översiktligt haft fordonet under uppsikt, så att alla dörrar skulle ha varit under fortlöpande tillsyn eller så borde fordonet ha lämnats på ett låst och översiktligt område.

Felaktig överlåtelse vid transport i OSS-länder

Försäkringen ersätter inte skador som sker i OSS-länder och som berott på överlåtelse av gods till fel mottagare eller till någon annan än sådan som är berättigad till mottagande av godset.

Lastningssätt

Försäkringen ersätter inte en skada som beror på ett lastningssätt som står i strid med en lag, en förordning eller en bestämmelse eller ett tillstånd som givits av en myndighet.

Exempel

Under en transport gick den utrustning med vilken lasten var surrad sönder, varvid en tung tryckmaskin började röra på sig i lastutrymmet och föll ner på vägen och skadades svårt. Vid polisundersökningen framgick att skadan berodde på att föraren använt ett spännband vars nominella hållfasthet var endast en fjärdedel av den som lasten krävde. Gällande bestämmelser förutsätter att spännbandet med hänsyn till sin nominella hållfasthet ska hålla dubbelt så mycket och metalldelarna 1,4 gånger utan att surrningen ger efter. Skadan ersattes inte ur försäkringen, eftersom skadan berodde på ett lastningssätt som stred mot bestämmelserna.

Underlåtelse att skydda godset

Försäkringen ersätter inte en skada som har förorsakats av att godset inte har täckts på ett ändamålsenligt sätt under transporten eller lagringen utomhus.

Försäkringspremie

På Vägtransportförsäkringens premie inverkar bl.a.

- fordonstyp
- transportområde
- huvudsakliga varugrupper som transporteras
- omsättningen per transportområde.

Säkerhetsföreskrifter för Vägtransportförsäkring

Säkerhetsföreskrifter är i försäkringsavtalet, försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligt till försäkringstagaren eller den försäkrade givna bestämmelser med syfte att förhindra eller begränsa uppkomsten av skador. Om försäkringstagaren avsiktligt eller av oaktsamhet inte iakttagit säkerhetsföreskrifterna och försummelsen har bidragit till skadan, kan ersättningen avslås helt eller nedsättas.

Säkerhetsföreskriften i anslutning till Vägtransportförsäkringen är

- Landsvägstransporter S956

Försäkringen kan omfatta även andra i försäkringsbrevet angivna säkerhetsföreskrifter, vilka försäkringstagaren har skyldighet att följa.

Meddela om fareökning

Försäkringstagaren ska utan dröjsmål meddela om det i de uppgifter som lämnades när försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som innebär en väsentlig fareökning. Fareökande förändringar är till exempel att godset som transporteras blir mer skadefarligt, transportområdet ändras eller att transportverksamhetens omsättning ökar.

Om ett meddelande inte görs, kan ersättningen avslås helt eller så kan den nedsättas eller försäkringsavtalet sägas upp.

Skyldighet att avvärja och begränsa skada

När en skada inträffar eller är omedelbart hotande ska försäkringstagaren eller den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan samt iaktta de anvisningar som försäkringsbolaget gett. Om försäkringstagaren avsiktligt eller av oaktsamhet har försummat sin skyldighet att avvärja eller begränsa en skada och försummelsen har bidragit till skadan, kan ersättningen avslås helt eller nedsättas.

Gör så här i skadesituationer

- Anmäl skadan till försäkringsbolaget så snart som möjligt. Skadeanmälan kan göras exempelvis i er egen nättjänst (op.fi) eller i Skadehjälpen (vahinkoapu.pohjola.fi/sv – Företagskunder – Företagsverksamhets- eller ansvarsskada – Mer anvisningar – Gods har skadats under transport – anvisningar för fraktföraren).
- Ge alltid försäkringsbolaget tillfälle att inspektera skadan samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.
- Berätta för den skadelidande att förstört eller skadat gods inte får förstöras före skadeinspektionen, om man inte separat gett tillstånd till det.
- Se till att begränsa eller avvärja skadorna. Följ de anvisningar som försäkringsbolaget har gett.
- Om skadan förorsakats av en utomstående, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevaka försäkringsbolagets rätt gentemot skadevållaren. Klarlägg exempelvis skadevållarens identitet.
- Om orsaken till skadan är ett brott, gör en anmälan till polismyndigheterna.
- Om försäkringsfallet leder till en rättegång, informera omedelbart försäkringsbolaget om detta.

Ansökan om ersättning

Det är skäl att omsorgsfullt fylla i skadeanmälan och bifoga alla sådana handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda försäkringsbolagets ansvar, såsom fraktbrev, handelsfaktura, det ersättningsyrkande som framförts samt reklamationen till fraktföraren. Försäkringsersättning ska sökas hos försäkringsbolaget inom ett år från det att ersättningsökanden fick kännedom om möjligheten att få ersättning. Beakta dock preskriptionstiden enligt lagen om vägbefordringsavtal.

Hur man överklagar ett beslut

Försäkringstagaren eller annan ersättningsökande som anser att ett ersättningsbeslut är felaktigt, kan överklaga det. I ersättningsbeslutet meddelas hur och inom vilken tid ett beslut kan överklagas.

En ersättningsökande kan alltid få en kompletterande redogörelse för grunderna för beslutet och de omständigheter som påverkat beslutet genom att direkt kontakta den skadehandläggare eller den ersättningsavdelning som handlagt ärendet och fattat beslutet. Kontaktinformationen finns i ersättningsbeslutet. Vid behov kan en begäran om rättelse sändas till vårt bolags kundombudsman. Kundombudsmannen är ett organ som är oberoende av ersättningsavdelningen och kundombudsmannens uppgift är att så snabbt som möjligt avgöra om de beslut som hänför sig till skadan är riktiga.

Ett besvärssärende kan också hänskjutas för behandling till olika nämnder eller andra eventuella besvärssinstanser, t.ex. i en allmän underrätt.

Om besvärmöjligheterna i anslutning till skadan ges information i den anvisning för ansökan om ändring som bifogas med ersättningsbeslutet eller genom att studera det material som finns på op.fi/muutoksenhaku.

Behandling av personuppgifter

Pohjola Försäkring ska behandla kundernas personuppgifter i enlighet med de bestämmelser som gäller samt på det sätt som närmare beskrivs i dataskyddsklausulen och -beskrivningen. Kunden ska ges rekommendationen att ta del av den här dataskyddsinformationen. Dataskyddsklausulen och -beskrivningen finns tillgängliga på webbplatsen op.fi och Pohjola Försäkrings kundbetjäningssätten.

Försäljningsprovisioner för försäkringar

Försäkringsbolaget betalar en fast provision som baserar sig på en procentuell andel av premien eller på antalet försäkringar. På provisionen och dess storlek inverkar försäkringsprodukten och försäljningskanalen. Provisionen betalas till ombudet eller den anställda på försäkringsbolaget.

Våra tjänster

Sköt dina försäkringsärenden i tjänsten op.fi

Logga in i tjänsten op.fi med din banks koder.

Som inloggad kan du

- anmäla en skada och ansöka om ersättning
- göra ändringar i försäkringarna för ditt företag
- beställa Green Card
- skriva ut försäkringsintyg

Bekanta dig med tjänsterna för yrkestrafik på op.fi/yrkestrafik.

Pohjola Skadehjälp till din tjänst dygnet runt

Via Pohjola Skadehjälp får du tydliga anvisningar för olika skadesituationer. I Skadehjälp finns kontaktuppgifter för Pohjola Verkstadsmästare och våra andra verkstadspartner om du råkar ut för en bilskada.

Pohjola Skadehjälp finns på skadehjalpen.pohjola.fi och i appen OP-företagsmobilen.

Vår telefontjänst

A-Försäkringstjänster för yrkestrafik

- Försäkrings- och ersättningstjänsten 0304 0506*

Pohjola Försäkring

- Försäkrings- och ersättningstjänsten 0303 0303*

Servicenummer för lagstadgade försäkringar**

- Trafik- och arbetsolycksfallsförsäkringar 030 105 501
- Trafikskador 030 105 502
- Olycksfall i arbetet 030 105 503

* Från finländska mobilabonnemang och med abonnemang i det fasta nätet 0,0835 euro/samtal + 0,12 euro/min.

I priset ingår moms.

** Samtalspris: lna/msa.

Våra kundsamtal spelas in bland annat för att säkerställa kvaliteten på kundbetjäningen.

Råd om ersättningar och försäkringar

Våra försäkrings- och ersättningsrådgivare ger personlig handledning i vår telefontjänst. Du kan söka ändring i försäkrings- och ersättningsbeslut också hos vår kundombudsman. Läs mer om ansökan om ändring på op.fi/ansokan-om-andring.

Utomstående rådgivning ger FINEs Försäkrings- och finansrådgivning, tfn 09 685 0120, www.fine.fi.

Pohjola Försäkring Ab, FO-nummer 1458359-3

Helsingfors, Gebhardsplatsen 1, 00013 OP

Hemort: Helsingfors, huvudbransch: försäkringsverksamhet

Tillsynsmyndighet: Finansinspektionen, www.fiva.fi

